

ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԵՕԹՆԵԱԿԲ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ ՄԵԶ

Նախընթաց առիներու նման, այս տարի ևս, Յունուարի երկրորդ կիսուն, նշուեցաւ ժեկեղեցիներու Միութեան հօթնեսէրը: Մեր Մնանդէն մինչև Ռ. Թօրէք երկարող Յ օրերու ընթացքին (19-26 Յունուար), ամէն երեկոյ, այլազան յարանուանութեանց պատկանող քրիստոնեաներ ատրբեր ազօթավայրի մը մէջ հաւաքուելով, միանարար ազօթեցին սրբազն այս նպատակի իրագործման հաջուոյն:

Այս տարի ևս, ազօթանողավերուն իրենց մասնակցութիւնը բրեին Հայ, Լատին, Յոյն-Կաթոլիկ, Առորի, Հաղէ, Անգլիքան և Հուտերական համայնքներ: Օրթոսէս Յոյներ զերապահ են: Հպաններ ոչինչի կը մասնակցին:

19 Յունուար, Կիրակի հէսօրէ առաջ ժամը 11ին, Ֆրանչչակեաններու Մայր Տաճարին մէջ Բիւզանդական ծէսով պատարագեց և պղու քարոզ մը խօսեցու Յոյն-Կաթոլիկ համայնքի Առաջնորդ Գերշ. Լութֆի Եպոս, Լահնամ:

Նոյն երեկոյ, ժամը 5ին, Անգլիքաններու Աէյնթ Ճօրճ Մայր Եկեղեցւոյ մէջ կայացած առաջին ազօթանողով պատարիչ էր ու խորհրդաւոր: Անգլերէն և Արաբերէն լեզուններով կատարուած ազօթքներու և Ս. Գրական ընթերցումներու աւարտին, Կաթոլիկ հոգեքրական մը խօսեցաւ Միութեան էակու գաղափարին շուրջ, երգուեցան մի քանի հոգեռ երգեր: Մեր ուսին պատճառաւ, միզմէ ոչ ոք ներկայ եր: Մնացեալ ազօթանողավերուն (բացի Հինգշարթիէն) ներկայ եղան և երրիմ ալ իրենց մասնակցութիւնը բրեին Գերշ. Տ. Դաւիթ Եպոս. և Հոդչ. Տ. Բարսեղ Վրդ., որուն երբեմն կը փոխարինէր Հոգչ. Տ. Գուսան Արքղան:

20 Յունուար, Երկուշարթի երեկոյ, Ֆրանչչակեանց Մայրավանքը փութացած էր բոզմաթիւ ժողովուրդ, հոգեքրական թէ աշխարհական, այլազան համայնքներէ: Ս. Գրկի Մայր Տաճարի մէջ կատարուած և ժամ մը տեղու ազօթանողովի ընթացքին, Հայր Գութանի խօսք առնելով՝ անդրադարձու Եկեղեցիներու միջեւ բաժանում առաջացուցած տիսուր դէպքերուն, և մազթեց որ ներկայ քրիստոնէութիւնը, հակառակ դաւանական ուրբերութեանց, գիտնայ միացեալ ուժերով դիմակալել քրիստոնէութեան սպառնացող վասնգները: Խոտիկէն, Ֆրանչներէն, Սպաներէն, Անգլերէն, Արաբերէն և Գերմաններէն լեզուններով կատարուած ընթերցումներու ոււրատին, Հայր Արքարազ, փոխանորդ կիւսիթոսին (որ Հռոմ կը գունուէր), իր օրնութիւնը տուաւ բոլորին: Հայր Խոտրիկէ նուագեց երգեհոնի վրայու:

21 Յունուար, Երեքշարթի երեկոյ, Լուտերականներու Եկեղեցւոյ մէջ կայացաւ ազօթանողով: Գերմաններէնը, Անգլերէնը և Արաբերէնը գործածուեցան իրեն պաշտամունքի լեզու: Նիկիական Հանգանակն ու Տէրուննական Ազօթքը արտասանուեցան միաբերան: Մերինները երգեցին՝ Շնորհան էր ուուրը Եկեղեցին: — Եթույ ամէնքն ալ բարձրացան Ընդունելութեան սրանը, հացե և գինիի հոշակումով ամբապնեւու համար իրենց կապը այլագաւան քրիստոնէաններու նետ:

22 Յունուար, Զորեքշարթի երեկոյ, կարգը Հայոց էր: Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարի կիսամութ կամարներուն տակ հաւաքուած բազմազդի բարեպաշտներ մօմենու լոյսով հետեւցան իրենց ձեռքը տրուած յայտադրին, որուն (40 վայրկան) աեւողութիւնը լեցուած էր Մնանդեան և Յայնութեան տօնի մէկեղեցիներով: Մաս առին նոյնպէս Ասորուց, Յոյն-Կաթոլիկներու և Հուտերականներու Եպոս.ները (Վերջինը լեզուով Ս. Աւետարան Կարգաց), իսկ Ամերիկայէն ժամանած Հոգչ. Տ. Ղենդ. Վրդ. Սամուրեան Անգլերէնով կարճ քարոզ մը խօսեցաւ: Ս. Աթոռոյա բարեկամ և Սիս լերան Տօրմիսիս Արքայարանի վանահայր Հայր Նիկողայոս էկէնտէր (Գերման-Կաթոլիկ): Հայերէն, լիզուով ազօթք մը կարգաց:

23 Յունուար, Հինգշաբթի երեկոյ, Միոնի վերջին Ընթրեաց զնորդառան մէջ կայացած աղօթաժողովը բարձեալ եղաւ բացառապէս պալայորիչ, յուսցէ անոր համար որ զայրն է Անզօթատուն Բայորին։ (A Common House of Prayer, ինչպէս զբանակ է ճակարն) և ոչ թէ սեփականութիւնը ժամանաւոր համայնքի մը։ Ընթերցուածներ եղան նաև, վերոյիշեալ զեկուներէն զատ, ՀՀ ֆայերէնով, Անդրամայն Ասորերէնով և Եթովդպերէնով։ Միարան Հայրեր և ժամանդաւորներ օրական պայտի գացած ըլլալան, Հկրցան իրենց ժամանակութիւնը բիրել։ Արբավայրին կից և Ա. Ընդիմ սենեկաց կայսրին մէջ անցուած ներածոփ աղօթքի կարճ պահէ մը ետք, նոր աքրութը փակուեցաւ Լահամա նպա։ (Յոյն-Կաթոլիկ) օրհնութեամբ, ներկաններէն իրավանչիւրը իր ժայրենի ցեղուով արտասանեց Տէրունական Աղօթքը։

24 Յունուար, Արքաթը երեկոյ, քաղաքին Հրէական բաժնին մէջ գտնուող Եղագական եկեղեցին լիքն էր ամենազգի հաւատացեալներով։ Հաճելի էր Շաբաթաւ մասի անդորրութեան մէջ ունկնդրել Հապէւական հոգեուոր երդեցութիւնն միալոր և երկարացունչ մեղդիիները։ Այս տարի տոաջին անգամ ըլլալով, եղան քանի մը յեղուներով — ընդ որս և Հայերէնով — Ս. Գրական ընթերցաւածներ, Հապէւ վարդ գովակ մը Անդիրէնի թարգմանեց իրենց Առաջնորդ նպա։ Ին խօսքը։

25 Յունուար, Շաբաթ երեկոյ, Ասորւց Ս. Մարկոս Ակետարանչի եկեղեցին մէջ կայացած աղօթաժողովը և ուներ նմանօրինակ յայտագիր։ Խոսզն էր Ասորւց եպօ, Գերշ. Տ. Տիռնիիուս Կակկատուի, Արարերէնով, «ր ըսու թէ առաջն իրարհասկացողութեան և փոխադարձ ճանաչման՝ չկայ ուր և տանց սիրոյ՝ հոգենը միւթիւն։ Փայր տաճարը լեցուն էր մինչև գումիթը»։

26 Յունուար, Կիրակի երեկոյ, Յոյն-Կաթոլիկներու եկեղեցւոյ մէջ կայացած եղագակի աղօթաժողովը, Կոկիկ յայտագիրը կը բարկանար մեծաւ ժամանմք Բիրել զանդական քաղցրօրը մեղդիիներէ, զաղորիկ աղօթավայրը լեցնող բազմութեան պանջները գտնուող։ Լութֆի նպա։ Լահամ իրաւատալից քարոզով մը ներկայացաւ շեշ կարիքը Քրիստոնեայ եկեղեցիներու մերձեման Արբավան այս երկրին մէջ ժանաւանդ, ուր փաքրամանութեան աննախանձեւի դիրքն է վիճուկում մեզի։ Գիշ մէջ թաթիւած հաց բաշխուեցաւ ներկաներուն, սրոնք յետոյ հիւրասիրուեցան ուրբեով և պիստիւթով։

ԱՄԱՆՈՐԻ ՀԱՆԴԵՍ ԺԱՌԱՆԳ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ԵՒ ԸՆԾԱՑԱՐԱՆԻ

13 Յունուար, Երկուշաբթի երեկոյեան ժամը 7ին, ժառնդ. Վարժարանի հայաստանց իր տանածառով և այլ զարդարանքներով կազմ ու պատրաստ էր ընդունելու Ս. Պատրիարքի ու Միարանութիւնը Ամանորի աւանդական Հանդէսին։ Ներկայ էին նաև ուսուցչական կազմն ու Ս. Արքուոյ պաշտօնչութենէն մը քանին։

Վարժարանի քայլերգով բացուած Հանդէսը ուներ կարճ բայց կոկիկ յայտագիրը մը, Վարժարանի Տեսուչ Լուսարարապես Գերշ. Տ. Գարեգին Արքեպոսի բացուածն խօսքէն ետք եղան խմբերդներ և արտասանութիւն։ Խմբերդները կը զեկավառ թէր Վարժարանի եկեղեցական Երաժշտութեան ուսուցիչ Պր. Սահակ Գայայձեան, իսկ արտասանողն էր Ժառնդ. առն Մատթէոս Խարանեան։ Տրց. Կայժեակ Ետզըրիան կարդաց պաշտաճ շեխուք Ամանորի մը։ Դաշնամուրի նուազածութիւնը կը կատար Վեր Վարժարանի Եւրոպական Երաժշտութեան ուսուցիչ Պր. Վահէ Գայայձեան։

Իւնի մը վայրկեան տեսզ դադարի աւարտին, որան մուտք գործեց կազմանդ Պալուկը՝ խայտարգէտ իր հանդերձանքով, և բաշխեց նախի իր բանաւոր և ապա իր նիւթեան կազմանդէները։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը իր փակման խօսքով առաւ Ամանորի իր պատշաճը ուսունողութեան Տէրունական Աղօթքը (Երգաւած) վերջ առաւ Հանդէսին։